HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

5 septembrie 2019*

„Trimitere preliminară – Directiva 2002/22/CE – Serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații – Articolul 26 alineatul (5) – Numărul european unic pentru apelurile de urgență – Punere la dispoziție a informațiilor referitoare la localizarea apelantului”

În cauza C-417/18,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Vilniaus apygardos administracinis teismas (Tribunalul Administrativ Regional din Vilnius, Lituania), prin decizia din 21 iunie 2018, primită de Curte la 26 iunie 2018, în procedura

AW,

BV,

CU,

DT

împotriva

Lietuvos valstybė, reprezentat de Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, de Bendrasis pagalbos centras și de Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras (raportor), președinte de cameră, doamna K. Jürimäe și domnii D. Šváby, S. Rodin și N. Piçarra, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul M. Aleksejev, șef de unitate,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 2 mai 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru AW, BV, CU și DT, de L. Šaltinytė, asistată de L. Žalnieriūnas, advokatas;

– pentru guvernul lituanian, de R. Dzikovič, de K. Dieninis și de R. Krasuckaitė, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: lituaniana.

– pentru Comisia Europeană, de G. Braun, de S. L. Kalėda, de L. Nicolae și de A. Steiblytė, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 26 din Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal) (JO 2002, L 108, p. 51, Ediție specială, 13/vol. 35, p. 213), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009 (JO 2009, L 337, p. 11) (denumită în continuare „Directiva 2002/22”).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între AW, BV, CU și DT (denumiți în continuare „AW și alții”), pe de o parte, și Lietuvos valstybė (statul lituanian), reprezentat de Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (autoritatea de reglementare a comunicațiilor), de Bendrasis pagalbos centras (centrul comun pentru serviciile de urgență) și de Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (Ministerul de Interne al Republicii Lituania), pe de altă parte, în legătură cu cererea lor de daune interese.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2002/22

3 Considerentul (36) al Directivei 2002/22 enunță:

„Este important ca utilizatorii să poată apela numărul de apel de urgență unic european «112» și oricare alt număr național de urgență, gratuit, de la orice post telefonic, inclusiv de la un post telefonic public cu plată, fără a folosi vreun mijloc de plată. […] Informațiile privind poziția apelantului, care trebuie puse la dispoziția serviciilor de urgență, în măsura posibilităților tehnice, vor îmbunătăți nivelul de protecție și securitatea utilizatorilor de servicii «112» și vor ajuta serviciile de urgență la efectuarea misiunii lor, cu condiția să fie garantat transferul apelurilor și datelor asociate către serviciile de urgență în cauză. […]”

4 Articolul 26 din această directivă prevede:

„(1) Statele membre se asigură că toți utilizatorii finali ai serviciilor menționate la alineatul (2), inclusiv utilizatori ai telefoanelor publice cu plată, pot apela gratuit și fără să fie necesară utilizarea unui mijloc de plată, serviciile de urgență formând numărul european unic pentru apelurile de urgență «112» și numere naționale pentru apelurile de urgență stabilite de către statele membre.

(2) Statele membre, în consultare cu autoritățile naționale de reglementare, serviciile de urgență și furnizorii, se asigură că întreprinderile care furnizează utilizatorilor finali un serviciu de comunicații electronice pentru efectuarea apelurilor naționale către un număr sau mai multe numere din planul național de numerotație oferă acces la serviciile de urgență.

(3) Statele membre se asigură că apelurile la numărul european unic pentru apelurile de urgență «112» primesc un răspuns adecvat, în modul cel mai potrivit cu organizarea națională a sistemelor de urgențe. Aceste apeluri sunt tratate și primesc răspunsuri cel puțin la fel de repede și la fel de eficient ca apelurile la numărul (numerele) național(e) pentru apelurile de urgență, acolo unde acestea sunt în continuare în uz.

[…]

(5) Statele membre se asigură că întreprinderile respective pun la dispoziție, în mod gratuit, informații privind localizarea apelantului autorității care tratează apelurile de urgență imediat ce apelul a ajuns la acea autoritate. Prezenta dispoziție se aplică tuturor apelurilor către numărul european unic pentru apelurile de urgență «112». Statele membre pot extinde această obligație pentru a acoperi și apelurile către numere de urgență naționale. Autoritățile de reglementare competente prevăd criteriile de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor furnizate privind localizarea apelantului.

[…]”

Directiva 2009/136

5 Considerentul (39) al Directivei 2009/136 enunță:

„Utilizatorii finali ar trebui să poată suna și să aibă acces la serviciile de urgență oferite folosind orice serviciu de telefonie capabil să inițieze apeluri prin tastarea unui număr sau a mai mult[e] numere din planurile naționale de numerotație. […] Obligația de a furniza informații privind localizarea apelantului ar trebui să fie consolidată pentru a mări protecția cetățenilor. În special, întreprinderile ar trebui să pună la dispoziția serviciilor de urgență informații privind localizarea apelantului imediat după conectarea apelului la respectivul serviciu, independent de tehnologia utilizată. […]”

Dreptul lituanian

Legea Republicii Lituania nr. IX-2135 privind comunicațiile electronice

6 Articolul 34 alineatul 10 din Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas nº IX-2135 (Legea Republicii Lituania nr. IX-2135 privind comunicațiile electronice) din 15 aprilie 2004 (Žin., 2004, nº 69-2382), în versiunea aplicabilă faptelor din litigiul principal, prevedea:

„Toți furnizorii de rețele de comunicații și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului au obligația ca, în conformitate cu procedura și cu condițiile stabilite de autoritatea de reglementare a comunicațiilor, să asigure gratuit propriilor abonați sau utilizatorilor de servicii publice de comunicații electronice, inclusiv utilizatorii de telefoane publice cu plată și abonații sau utilizatorii cu handicap, accesul la serviciile de urgență instituite de autorități.”

7 Articolul 68 alineatul 2 din această lege avea următorul cuprins:

„Furnizorii de rețele de comunicații și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului transmit gratuit către centrul comun pentru serviciile de urgență informațiile privind localizarea fiecărui apel de urgență (inclusiv datele de trafic), fără consimțământul abonatului sau al utilizatorului efectiv al serviciilor de comunicații electronice. Informațiile privind localizarea fiecărui apel de urgență sunt transmise gratuit de îndată ce centrul comun pentru servicii de urgență răspunde la apelul de urgență. Centrul comun pentru serviciile de urgență înaintează autorității de reglementare a comunicațiilor propuneri referitoare la criteriile de acuratețe și de fiabilitate a informațiilor privind localizarea apelantului. Ținând cont de propunerile care îi sunt înaintate de centrul comun pentru

serviciile de urgență, autoritatea de reglementare a comunicațiilor stabilește criteriile de acuratețe și de fiabilitate a informațiilor privind localizarea apelantului. Cheltuielile privind achiziția, instalarea (adaptarea), actualizarea și funcționarea dispozitivelor (și a programelor software aferente) care nu sunt indispensabile pentru derularea activității furnizorului, dar sunt necesare pentru transmiterea informațiilor privind localizarea (inclusiv datele de trafic) către centrul comun pentru serviciile de urgență sunt rambursate furnizorilor de rețele de comunicații și de servicii de comunicații electronice accesibile publicului de la bugetul de stat în condițiile stabilite de guvern. Celelalte dispoziții ale prezentului alineat sunt executate potrivit modalităților și condițiilor prevăzute la articolul 34 alineatul 10 din prezenta lege."

Normele de acces la serviciile de urgență

8 Prin Ordinul nr. 1V-1087 din 7 noiembrie 2011, directorul autorității de reglementare a comunicațiilor a stabilit normele de acces al abonaților sau al utilizatorilor la serviciile de urgență asigurate de autorități (denumite în continuare „normele de acces la serviciile de urgență").

9 Punctul 4.5.4.1 din aceste norme prevede că furnizorii de rețea mobilă transmit informațiile privind localizarea cu un grad de acuratețe care este cel al acoperirii stației de bază (de sector) (*Cell-ID*). În această privință, instanța de trimitere subliniază că normele menționate nu precizează gradul minim de acuratețe cu care stațiile de bază trebuie să transmită localizarea și nici care trebuie să fie densitatea de implantare a stațiilor de bază.

10 Potrivit punctului 4.5.4.2 din normele de acces la serviciile de urgență, 95 % din totalul informațiilor privind localizarea trebuie să fie transmise cu o întârziere care să nu depășească 20 de secunde de la momentul stabilirii conexiunii cu postul centrului comun pentru serviciile de urgență sau de la momentul cererii adresate de centrul comun pentru serviciile de urgență furnizorului de rețea sau unor servicii de comunicații mobile.

11 Punctul 4.5.4.3 din normele de acces la serviciile de urgență prevede că sistemul de transmitere a informațiilor privind localizarea furnizorilor de rețea mobilă trebuie să fie complet dublat și accesibil cel puțin 97 % din an.

Litigiul principal și întrebările preliminare

12 AW și alții sunt rude ale ES, o tânără de 17 ani, victimă a unui act criminal. Rezultă din dosarul de care dispune Curtea că, la 21 septembrie 2013, în jurul orei 6 dimineața, într-o suburbie a Panevėžys (Lituania), ES a fost răpită, violată și arsă de vie în portbagajul unui autoturism. În timp ce se afla închisă în acest portbagaj, aceasta a sunat, folosind un telefon mobil, centrul de recepție a apelurilor de urgență lituanian, la numărul european unic pentru apelurile de urgență „112" (denumit în continuare „112") de aproximativ 10 ori pentru a solicita ajutor. Cu toate acestea, echipamentele centrului de recepție a apelurilor de urgență nu afișau numărul telefonului mobil utilizat, ceea ce i-a împiedicat pe angajații acestui centru să o localizeze. Nu s-a putut stabili dacă telefonul mobil utilizat de ES era echipat cu o cartelă SIM și nici motivul pentru care numărul său nu era vizibil la centrul de recepție a apelurilor de urgență.

13 AW și alții au introdus o acțiune în fața instanței de trimitere, solicitând obligarea statului lituanian la repararea prejudiciului moral suferit de victimă, ES, și de ei înșiși, rudele sale. În susținerea acțiunii formulate, aceștia arată că Republica Lituania nu a asigurat corect punerea în aplicare practică a articolului 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22. Această omisiune ar fi avut ca rezultat imposibilitatea de a transmite serviciilor de poliție pe teren informații privind localizarea lui ES, ceea ce le-ar fi împiedicat să îi vină în ajutor.

14 Instanța de trimitere analizează problema, pe de o parte, dacă articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 impune obligația de a transmite informațiile privind localizarea apelantului în cazul în care apelul este efectuat de pe un aparat care nu conține cartelă SIM și, pe de altă parte, dacă, într-un caz precum cel din litigiul principal, în care reglementarea unui stat membru permite efectuarea de apeluri către 112 de pe un telefon mobil fără cartelă SIM, informațiile privind localizarea apelantului trebuie să fie definite în conformitate cu articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22.

15 Dacă ar trebui să se considere că, în cazul unui apel la 112 efectuat de pe un telefon mobil fără cartelă SIM, statele membre sunt obligate să asigure localizarea apelantului, instanța de trimitere urmărește să afle de asemenea dacă, în raport cu obligațiile rezultate din articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22, reglementarea lituaniană aplicabilă permite asigurarea unei localizări suficient de precise a apelantului.

16 În sfârșit, instanța de trimitere arată că, dacă rezultă că autoritățile competente ale statelor membre trebuie să asigure localizarea unei persoane care sună la 112, chiar și în cazul în care această persoană sună utilizând un telefon mobil care nu este echipat cu o cartelă SIM, ea va trebui să se pronunțe asupra problemei dacă trebuie să existe o legătură de cauzalitate directă între încălcarea de către statul membru în cauză a acestei obligații și prejudiciul suferit de particulari sau dacă este suficientă o legătură de cauzalitate indirectă atunci când, potrivit legislației sau jurisprudenței naționale, o astfel de legătură de cauzalitate este suficientă pentru îndeplinirea uneia dintre condițiile răspunderii statului membru în cauză.

17 În aceste împrejurări, Vilniaus apygardos administracinis teismas (Tribunalul Administrativ Regional din Vilnius, Lituania) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 […] impune obligația de a transmite informațiile privind localizarea în cazul în care apelul este efectuat de pe un telefon mobil care nu conține o cartelă SIM?

2) În situația în care legislația națională a unui stat membru permite apelarea [112] fără o cartelă SIM, acest fapt înseamnă că informațiile privind localizarea unor astfel de apeluri trebuie definite în conformitate cu articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 […]?

3) Reglementarea națională care figurează la punctul 4.5.4 din normele de acces [la serviciile de urgență], care prevede în special că furnizorii de rețea mobilă transmit informațiile privind localizarea cu un grad de acuratețe care este cel al acoperirii stației de bază (de sector) ([…] *Cell-ID*), însă care nu specifică nivelul minim de acuratețe (în ceea ce privește distanța) cu care stațiile de bază trebuie să localizeze apelantul și nici densitatea (distanța între acestea) de repartizare a stațiilor de bază, este compatibilă cu articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 […], care prevede că autoritățile de reglementare competente trebuie să definească criteriile de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor furnizate privind localizarea apelantului?

4) Dacă răspunsurile la prima întrebare și/sau la a doua întrebare sunt în sensul că statul membru are obligația de a se asigura că localizarea apelantului se realizează în conformitate cu articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 […] sau răspunsul la cea de a treia întrebare este că legislația națională este incompatibilă cu articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 […], care prevede că autoritățile de reglementare competente trebuie să definească criteriile de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor furnizate privind localizarea apelantului, instanța națională are obligația, în momentul în care se pronunță asupra reparării prejudiciului, de a stabili o legătură directă de cauzalitate între încălcarea normei de drept al Uniunii și prejudiciul suferit de particulari sau este suficientă stabilirea unei legături indirecte de cauzalitate între încălcarea normei de drept al

Uniunii și prejudiciul suferit de particulari, în condițiile în care, în conformitate cu legislația națională sau jurisprudența națională, stabilirea unei legături indirecte de cauzalitate este suficientă pentru a determina această răspundere?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima și la a doua întrebare

18 Prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită să se stabilească în esență dacă articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 trebuie să fie interpretat în sensul că impune statelor membre obligația de a se asigura că întreprinderile în cauză pun la dispoziție gratuit informațiile referitoare la localizarea apelantului autorității care tratează apelurile de urgență la 112 imediat ce apelul ajunge la autoritatea menționată, inclusiv atunci când apelul este efectuat de pe un telefon mobil neechipat cu o cartelă SIM.

19 Cu titlu introductiv, trebuie precizat că, în observațiile scrise prezentate Curții, guvernul lituanian arată că o astfel de situație nu intră în domeniul de aplicare al articolului 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22, ci este reglementată de dreptul intern al fiecărui stat membru, în speță dreptul lituanian.

20 În această privință, este suficient să se arate că obiectul primei și al celei de a doua întrebări este tocmai aplicabilitatea articolului 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 într-o situație precum cea care se află la originea litigiului principal. Prin intermediul întrebărilor sale, instanța de trimitere nu solicită deci Curții să interpreteze dreptul lituanian, ci să interpreteze dreptul Uniunii, în special Directiva 2002/22.

21 În ceea ce privește răspunsul la aceleași întrebări, rezultă din însuși modul de redactare a articolului 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 că „[toate] apeluril[e] către numărul european unic pentru apelurile de urgență” sunt vizate de obligația de punere la dispoziție a informațiilor referitoare la localizarea apelantului.

22 Trebuie de asemenea amintit că Curtea a statuat deja că din cuprinsul articolului 26 alineatul (3) din Directiva 2002/22, în versiunea sa originală, care corespunde alineatului (5) al aceluiași articol în versiunea actuală a acestei directive, rezultă că această dispoziție impune statelor membre, sub condiția posibilităților tehnice, o obligație de rezultat care nu se limitează la crearea unui cadru normativ adecvat, ci impune ca informațiile privind localizarea tuturor apelanților la 112 să fie transmise efectiv serviciilor de urgență (Hotărârea din 11 septembrie 2008, Comisia/Lituania, C-274/07, EU:C:2008:497, punctul 40).

23 Prin urmare, nu poate fi admis ca apelurile la 112 efectuate de pe un telefon mobil neechipat cu o cartelă SIM să fie excluse din domeniul de aplicare al acestei dispoziții.

24 În consecință, trebuie să se răspundă la prima și la a doua întrebare că articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 trebuie să fie interpretat în sensul că impune statelor membre, sub rezerva fezabilității tehnice, obligația de a se asigura că întreprinderile în cauză pun la dispoziție gratuit informațiile referitoare la localizarea apelantului autorității care tratează apelurile de urgență la 112 imediat ce apelul ajunge la autoritatea menționată, inclusiv atunci când apelul este efectuat de pe un telefon mobil neechipat cu o cartelă SIM.

Cu privire la a treia întrebare

25 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită Curții în esență să se pronunțe cu privire la conformitatea reglementării naționale care a definit criteriile referitoare de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor privind localizarea apelantului la 112 prevăzute la articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22.

26 În special, instanța de trimitere exprimă îndoieli, astfel cum rezultă din cuprinsul punctului 9 din prezenta hotărâre, în legătură cu aspectul dacă un stat membru se poate limita să prevadă că informațiile privind localizarea unui apelant la 112 trebuie să fie furnizate cu un grad de acuratețe care este cel al acoperirii stației de bază. Astfel, s-ar putea impune operatorilor ca informațiile transmise să indice, cu un grad de acuratețe minimă, distanța față de apelant a stației de bază prin intermediul căreia a fost transmis apelul său. În plus, aceasta subliniază că reglementarea lituaniană aplicabilă nu prevede care trebuie să fie densitatea de implantare a stațiilor de bază și nici nu stabilește o distanță maximă între acestea.

27 În această privință, este necesar, cu titlu introductiv, să se sublinieze că, în conformitate cu jurisprudența Curții, revine instanței naționale competente sarcina de a examina dacă o reglementare națională este conformă cu dreptul Uniunii, Curtea, pronunțându-se asupra trimiterii preliminare în temeiul articolului 267 TFUE, fiind competentă numai să furnizeze unei astfel de instanțe toate elementele de interpretare proprii dreptului Uniunii care pot să îi permită să aprecieze această conformitate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2014, Ålands Vindkraft, C-573/12, EU:C:2014:2037, punctul 126).

28 În aceste condiții, se impune să se reformuleze cea de a treia întrebare și să se considere că, prin aceasta, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 trebuie să fie interpretat în sensul că acordă statelor membre o marjă de apreciere la definirea criteriilor de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor privind localizarea apelantului la 112 care le permite limitarea acestora la identificarea stației de bază care a preluat apelul.

29 După cum au subliniat guvernul lituanian și Comisia Europeană în observațiile prezentate Curții, rezultă din cuprinsul articolului 26 alineatul (5) ultima teză din Directiva 2002/22 că statele membre dispun de o anumită marjă de apreciere la definirea criteriilor de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor privind localizarea apelantului la 112 pe care întreprinderile în cauză trebuie să le pună la dispoziție în mod gratuit autorității care tratează apelurile de urgență, în conformitate cu prima teză a aceluiași alineat.

30 Cu toate acestea, trebuie arătat că rezultă din considerentul (36) al Directivei 2002/22 și din considerentul (39) al Directivei 2009/136 că transmiterea obligatorie a informațiilor privind localizarea apelantului urmărește îmbunătățirea nivelului de protecție și a securității utilizatorilor de servicii 112 și ajutarea serviciilor de urgență la efectuarea misiunii lor.

31 Astfel, criteriile de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor privind localizarea apelantului trebuie, în orice caz, să asigure, în limitele fezabilității tehnice, o localizare a poziției acestui apelant cu gradul de fiabilitate și de precizie necesar pentru a permite serviciilor de urgență să îi vină în ajutor în mod util.

32 Marja de apreciere de care beneficiază statele membre la definirea acestor criterii are, așadar, ca limită necesitatea de a garanta utilitatea informațiilor transmise pentru a permite localizarea efectivă a apelantului și, prin urmare, intervenția serviciilor de urgență.

33 Întrucât o astfel de apreciere prezintă un caracter eminamente tehnic și este strâns legată de caracteristicile rețelei de telecomunicații mobile lituaniene, revine instanței de trimitere sarcina de a o efectua.

34 Prin urmare, se impune să se răspundă la a treia întrebare că articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22 trebuie să fie interpretat în sensul că acordă statelor membre o marjă de apreciere la definirea criteriilor de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor privind localizarea apelantului la 112, precizându-se totuși că criteriile pe care le definesc trebuie să asigure, în limitele fezabilității tehnice, o localizare a poziției apelantului cu gradul de fiabilitate și precizie necesar pentru a permite serviciilor de urgență să îi vină în ajutor în mod util, aspecte a căror apreciere intră în sarcina instanței de trimitere.

Cu privire la a patra întrebare

35 Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită să se stabilească în esență dacă dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că, atunci când, în conformitate cu dreptul intern al unui stat membru, existența unei legături de cauzalitate indirecte între nelegalitatea săvârșită de autoritățile naționale și prejudiciul suferit de un particular este considerată suficientă pentru angajarea răspunderii statului, o astfel de legătură de cauzalitate indirectă între o încălcare a dreptului Uniunii imputabilă acestui stat membru și prejudiciul suferit de un particular trebuie să fie considerată de asemenea suficientă, în vederea angajării răspunderii statului membru menționat pentru această încălcare a dreptului Uniunii.

36 În observațiile prezentate Curții, guvernul lituanian a contestat caracterul suficient, pentru angajarea răspunderii statului lituanian în conformitate cu dreptul național, al unei legături de cauzalitate indirecte între nelegalitatea săvârșită și prejudiciul suferit. Potrivit guvernului lituanian, rezultă din dispozițiile lituaniene aplicabile că, pentru a fi angajată răspunderea statului, trebuie să existe o legătură de cauzalitate directă între nelegalitatea săvârșită de autoritățile naționale și încălcarea dreptului particularului care a suferit un prejudiciu.

37 În această privință, este suficient să se amintească faptul că, în cadrul sistemului de cooperare judiciară prevăzut la articolul 267 TFUE, nu revine Curții competența de a se pronunța cu privire la interpretarea dispozițiilor naționale și nici de a statua sau de a verifica dacă interpretarea pe care instanța de trimitere o dă acestora este corectă (Hotărârea din 26 martie 2015, Macikowski, C-499/13, EU:C:2015:201, punctul 51 și jurisprudența citată).

38 În ceea ce privește răspunsul la a patra întrebare, trebuie să se arate că, desigur, printre condițiile care trebuie îndeplinite pentru angajarea răspunderii unui stat membru pentru prejudicii cauzate particularilor prin încălcări ale dreptului Uniunii care îi sunt imputabile figurează cea legată de existența unei legături directe de cauzalitate între încălcarea acestui drept și prejudiciul suferit de acești particulari (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, punctul 94 și jurisprudența citată).

39 Cu toate acestea, rezultă din jurisprudența Curții că, în ipoteza unei încălcări a dreptului Uniunii care îi este imputabilă, statului îi revine obligația ca, în cadrul dreptului național al răspunderii, să repare consecințele prejudiciului cauzat, fiind subînțeles faptul că condițiile stabilite de legislațiile naționale în domeniul reparării prejudiciilor nu pot fi mai puțin favorabile decât cele referitoare la acțiuni asemănătoare de natură internă (principiul echivalenței) (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, punctul 123 și jurisprudența citată).

40 Prin urmare, în ipoteza în care, în conformitate cu dreptul intern al unui stat membru, astfel cum este interpretat de jurisprudența instanțelor sale interne, existența unei legături de cauzalitate indirecte între o încălcare a dreptului național de către acest stat membru și prejudiciul suferit este considerată suficientă pentru angajarea răspunderii statului, potrivit principiului echivalenței, o legătură de cauzalitate indirectă între o încălcare a dreptului Uniunii imputabilă statului membru în discuție și prejudiciul suferit de particulari trebuie să fie considerată de asemenea suficientă în vederea angajării răspunderii statului membru menționat pentru această încălcare.

41 În consecință, trebuie să se răspundă la cea de a patra întrebare că dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că, atunci când, în conformitate cu dreptul intern al unui stat membru, existența unei legături de cauzalitate indirecte între nelegalitatea săvârșită de autoritățile naționale și prejudiciul suferit de un particular este considerată suficientă pentru angajarea răspunderii statului, o astfel de legătură de cauzalitate indirectă între o încălcare a dreptului Uniunii imputabilă acestui stat membru și prejudiciul suferit de un particular trebuie să fie considerată de asemenea suficientă în vederea angajării răspunderii statului membru menționat pentru această încălcare a dreptului Uniunii.

Cu privire la cheltuielile de judecată

42 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) **Articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2009, trebuie să fie interpretat în sensul că impune statelor membre, sub rezerva fezabilității tehnice, obligația de a se asigura că întreprinderile în cauză pun la dispoziție gratuit informațiile referitoare la localizarea apelantului autorității care tratează apelurile de urgență la numărul european unic pentru apelurile de urgență „112” imediat ce apelul ajunge la autoritatea menționată, inclusiv atunci când apelul este efectuat de pe un telefon mobil neechipat cu o cartelă SIM.**

2) **Articolul 26 alineatul (5) din Directiva 2002/22, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/136, trebuie să fie interpretat în sensul că acordă statelor membre o marjă de apreciere la definirea criteriilor de acuratețe și fiabilitate ale informațiilor privind localizarea apelantului la numărul european unic pentru apelurile de urgență „112”, precizându-se totuși că criteriile pe care le definesc trebuie să asigure, în limitele fezabilității tehnice, o localizare a poziției apelantului cu gradul de fiabilitate și precizie necesar pentru a permite serviciilor de urgență să îi vină în ajutor în mod util, aspecte a căror apreciere intră în sarcina instanței de trimitere.**

3) **Dreptul Uniunii trebuie interpretat în sensul că, atunci când, în conformitate cu dreptul intern al unui stat membru, existența unei legături de cauzalitate indirecte între nelegalitatea săvârșită de autoritățile naționale și prejudiciul suferit de un particular este considerată suficientă pentru angajarea răspunderii statului, o astfel de legătură de cauzalitate indirectă între o încălcare a dreptului Uniunii imputabilă acestui stat membru și prejudiciul suferit de un particular trebuie să fie considerată de asemenea suficientă în vederea angajării răspunderii statului membru menționat pentru această încălcare a dreptului Uniunii.**

Semnături